

## Nödårsminnen.

Fru Tuvesson ombalade, att under det nödår, som följde på 1868 års torke, var mycket svårt. Många gingo omkring och tiggede, ofta var det små barn, som gingo från gård till gård, för att få en bit mat. Läd inköptes från Kristianstad och Skus, den hämtades med skjutsa, men den blev oftast för dyr för att de mindre bemädlade skulle kunna köpa av den.

Fru Tuvesson som då var en nioårs flicka blev en gång, när brödet tag slut i hennes hem, sänd till en bondgård, för att försöka köpa bröd för 3 daler. Hon hade fått tillsägelse, att vända sig till bondhustrun, ty det var inte troligt att bonden själv gick med på att sälja något. Så kom hon till gårdens

framförde hon emellertid inte genast sitt ärende. Husbonden kom in i slagan och flickan visste inte om hon skulle göra någon anhängan eller ej. Till slut tog hon mod till sig och sade sitt ärende. Hon fick verkligen köpa bröd, men bondkustum, som följde hems ut, sade till henne att hon bort säga ifrån då de var ensamma inne, ty mannen tyckte inte om att något såldes. Det var så många, som köpt och liggat där, att de började ha ont om mjöl själva. Flickan begav sig hem, glad över att hon i alla fall fått bröd att köpa. I denna tid fanns det ingensstädes några butiker att köpa i.

## Vidskeppelse i Glimåkra

Fru Turesson berättade att i Troll-  
backarna vid Glimåkra, skulle enligt  
en gammal sägen, troll för i tiden  
haft sin bering. Någon detaljerad skild-  
ring hade hon ej härom.

Vidare berättade hon att det var van-  
ligt att folk såg blott. En gång hade en  
som sett ett rådjur även hört ett kon-  
stigt skrikande ljud.

Det antogs vara tecken till otur, om  
någon råbade draga vänstra stäveln  
eller skon på sig före den högra.

En person som kallades Halla-Ola  
antogs kunna svartkonst. Han kom en-  
dag till en grannse, som hade en sjuk  
Ola sade: "Det var en låg sjukdom, men  
jag kan bota den. Men det kommer att

kræta ett djur för den, som sänt tjur  
kan på kon. Han blev frisk och en  
hund dog hos en av grannarna.

En gubbe hade en gris, som han ämnade  
slakta till julen. Grisen blev en natt  
stulen och på en plats syntes det att slakt  
hade försiggått. Alla strickades efter. Han  
gjorde några mystiska rörelser och dagen  
därpå kom en kvinna dragande på en  
släde, varå fläsket av grisen låg.

Mjälksharen ansågs från vara verklig-  
het. En skogvaktare sköt en gång en  
hare, men fatt han sökte efter den,  
fann han endast en hårtuss på den plats  
där haren stupat. Sam skogvaktaren  
var en god skytt, ansågs det varit en  
mjälkshare han skjutit.

Lägen om Glimåkra kyrkklocka  
Tuu Tuuessen, som var född i Glimåkra  
socken, berättade att han i sin barndom  
hört följande sägen. En ny kyrkklocka  
skulle hängas upp i kyrkan. Glockan  
var gjuten i Malmö och den gjuteriarbetare  
som tillverkat klockan följde med till  
Glimåkra för att vara med vid montering-  
en. Då klockan första gången ringde  
höddes dess klang ända till Malmö. Åga-  
ren av gjuteriet reste då till Glimåkra och  
förebådade arbetaren för att denne skulle  
ha lagt för mycket silver i malmen.  
De kommo i gråt och arbetaren blev dräpt.  
Han skulle ha blivit begravnen invid en  
väg, och på denna plats prestade alltid  
de förbigående pinnan i en hög.

Fattigt folk i Glimåkra

Bengt Ingemansson berättade, att han var född i ett torp och hade sju syskon. Lön hemmet var mycket fattigt fick hjälp av kommunen antas. De tre äldsta barnen, bland dem Bengt, blevo sålda å fattigauction till den lägst bjudande. En bonde ropade in honom för 10.- kr. om året. Glas honom fick han stanna i fyra år tills han fyllt 12 år. Glas fick ligga i en kammare i stallbängen, som var så otät, att trön blåste in. Arbetsdagen var lång, redan vid 4 tiden på morgnarna måste han stiga upp och göra en del sysslor innan han skulle till skolan. Glas gick först i en ambulande småskola, som hölls av en lärarinna i bandgårdarna. Sedan

hos en lärare i ett byggt skolhus. Alla barn gingo med träskor och vintertid då snön hängde vid dessa, blev golvet i skolsalen ofta fullt av vatten från den smältande snön. Efter slutad skolgång hade Bengt platsen hos bönderna. Lönen var 80 kr om året. Vid slätten började arbetsdagen ofta kl. 3, på morgnarna. Männen hugga vildgräset med lian, smidda av en licsmed i socknen. Kvinnorna kommo efter med rävssor, samlade ihop höet och burade det till soliga platser där det torkade för dagen. Att sankta marker, fingo männen dra upp höet lastat på "höstaböres". På platser i skogarna där träden helt borthuggits sveddes ris och buskar. I asken backade man ned potatis. Men

hackade tre tårnen som tillsammans bildade en hög över potatisen. Färs så-  
dan hög kallades "kulle". Flåhackning  
av jorden före svedjningen förekom ej.  
På hästen fingo potatisen hackas upp  
i kullarna. Torpare fingo fritt förs-  
laga sådana svedjen å böndernas sko-  
gar och fingo hela potatisstöcken, men  
måtte själva skaffa såttopotatisen. Stet  
därpå sådde bönderna råg å tredjelan-  
den. Sedan fingo de ligga vända och  
själosädd skog växte upp på dem.

Vid dagvecken var daglönen på denna  
tid 50 å 60 öre om dagen. Träskning  
skedde med slaga till från mot slutet  
av 1880 talet. Träskelönen betaltes i  
naturs, med var 13de skäppa tiöskad  
säd. På morgonen gäldde det att vara

lidigt på logen. Vanligen bågjade arbetet kl. 4. i skenet av en lilsa lykta. Till jul skulle träskningen vara slutförd. Efter julen vidtog skogsarbetet. Det var merendels himmer tom högs. No topparna lades ved av tre abnarslängor. Topparna bodde mestadels i backstugan. Ofta voro dessa helt nedgrävda i en backe så att alla väggarna voro stenmurar. Samliga stugor hade en vägg av trä. Det fanns ända till åtta stycken hos någon bonde. Möbleringen i stugorna var mycket primitiv. I stängarna fanns halms och ofta bäddades med halms på golvet, och någon filt fanns till täcke. Eldning för stugans uppvärmning skedde å den öppna spisen. Samliga hade en av stenar lavad sk. gryta.

tielldstad. Galvet i Hagan var en-  
dast jordgola. Maten bestod mest av  
potatis och salt till samt något bröd.  
Det var inte alla måltiden maten räck-  
te till så att alla blevo riktigt mätta.  
Barnen togo tjänst hos bönderna  
eller begåvo sig till andra orter. Många  
emigrerade. Bengt Ingemansson flyttade  
efter några år tjänst i hemtrakten,  
till Linsclausholm, där han stannade  
i två år. Han förvärvade sig sedan ett  
litet småbruk, där han sedan varit  
bosatt.